

SIKKERHEDSDATABLAD

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/MATERIALET OG SELSKABET/VIRKSOMHEDEN			
Produktnavn:	E-Dura Flush II	PR-nr.:	
Anvendelse:	Rengøring af A/C systemer		
SDS udarbejdet den:	17-06-2008	SDS Version:	1.0
Kontaktperson:	Jens Pedersen	Email-adresse:	jp@christonik.dk
Firmanavn og adresse:	Christonik ApS Industrigrenen 21 2635 Ishøj Tlf:+45 3967 3344 Fax: +45 3967 363	Tlf. nr. i nødstilfælde:	Kontakt Gifflinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet) Se punkt 4 om førstehjælp.

2. FAREIDENTIFIKATION	
Faresymbol:	
Farebetegnelse:	Sundhedsskadelig.
Risiko mv:	Ved brug kan brandbare dampe/eksplosive damp-luftblandinger dannes. Farlig ved indånding. Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
Yderligere information:	Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

3. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER						
CAS-nr	EF-nr	Reg.nr	NAVN	KLASSIFICERING*	Note**	w/w%
64-17-5	200-578-6	NA	Ethanol	F;R11	S	2,5-10
163702-07-6	422-270-2	NA	methyl nonafluorobutyl ether	R53		10-25
163702-08-7	Polymer	NA	methyl perfluoroisobutyl ether	R53		10-25
156-60-5	205-860-2	NA	Trans-dichlorethylen	F;R11 Xn;R20 R52/53	S	50-100

(*) Den fulde ordlyd af R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.
(**) Forklaring: S = Organisk opløsningsmiddel.

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER	
Generelt:	Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende. Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60.
Indånding:	Bring den tilskadekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.
Hudkontakt:	Forurenede tøj og sko fjernes straks. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.
Øjenkontakt:	Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Ved fortsat irritation skal der søges lægehjælp.
Indtagelse:	Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet. Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.
Forbrænding:	Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006

Oplysning til lægen:	Medbring dette sikkerhedsdatablad.
----------------------	------------------------------------

5. BRANDBEKÆMPELSE

Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

Brandbekæmpelsesmiddel	Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge. Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.
Farlige nedbrydningsprodukter	Halogenerede forbindelser. Carbonoxider.
Værnemidler til brandmandskab	Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

6. FORHOLDSREGLER OVERFOR UDSLIP VED UHELD

Sikkerhed for personer/materiel:	Undgå direkte kontakt med spildt stof. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.
Sikkerhed for miljøet:	Etabler evt. spildopsamlingsbakker/bassiner for at hindre udslip til omgivelserne. Undgå udledning til søer, åer, kloaker mv. Kontakt de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne. Udslip begrænses og opsamles med granulat eller lignende og bortskaffes efter reglerne om farligt affald. Rengøring foretages for såvidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås. Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald.
Opsamling af spild:	Brug sand, kiselgur, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker.

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

Håndtering:	Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.
Opbevaring:	Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale.
Brandklasse:	Produktet er ikke kategoriseret som brandfarlig væske

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Generelle forholdsregler:	Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.																		
Eksponerings-scenarier:	Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponerings-scenarier efterkommes.																		
Eksponerings-grænse:	Erhvervs-mæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier nedenfor.																		
Eksponerings-kontrol:	Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001																		
Tekniske tiltag:	Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se nedenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstrømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.																		
Hygiejniske foranstaltninger:	Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.																		
Grænseværdier:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Navn</th> <th>GV mg/m³</th> <th>GV ppm</th> <th>Anm</th> <th>År</th> <th>Kilde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ethanol</td> <td>1900</td> <td>1000</td> <td></td> <td>(<1994)</td> <td>AT</td> </tr> <tr> <td>Trans-dichlorethylene</td> <td>790</td> <td>200</td> <td></td> <td>(<1994)</td> <td>AT</td> </tr> </tbody> </table>	Navn	GV mg/m ³	GV ppm	Anm	År	Kilde	Ethanol	1900	1000		(<1994)	AT	Trans-dichlorethylene	790	200		(<1994)	AT
	Navn	GV mg/m ³	GV ppm	Anm	År	Kilde													
Ethanol	1900	1000		(<1994)	AT														
Trans-dichlorethylene	790	200		(<1994)	AT														
Personligt værneudstyr:																			
Generelt:	Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om "oplysninger om regulering".																		
Luftvejene:	Såfremt ventilationen på arbejdsstedet ikke er tilstrækkelig, anvendes halv- eller helmaske med egnet filter eller luftforsynet åndedrætsværn. Valget beror på den konkrete arbejdssituation og varigheden af arbejdet med produktet.																		
Hud og krop:	Særligt arbejdstøj bør anvendes.																		

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006

Hænder:	Brug beskyttelseshandsker. Den konkrete arbejdssituation kendes ikke. Kontakt handskeleverandøren for hjælp til valg af handsketype. Vær opmærksom på, at elastiske handsker strækkes ved brug. Handsketykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres dermed. Temperaturen i praksis i handsken er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23 °C. gennembrudstid er derfor reduceret med en faktor 3.
Øjne:	Brug ansigtssvævn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.
Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:	Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

9. FYSISK-KEMISKE EGENSKABER:

Fysisk tilstand:	Farve:	Lugt:	pH:	Massefylde, g/cm³:
Flydende	Farveløs, klar	Æter-agtig		1,33
Viskositet :				
Tilstandsændring og dampe				
Smeltepunkt °C:	Kogepunkt °C:	Damptryk:		
Data for brand- og eksplosionsfare				
Flammepunkt °C:	Antændelighed °C:	Selvantændelighed °C:		
Ikke brandbar				
Eksplorative egenskaber	Oxiderende egenskaber			
Opløselighed				
Opløselighed i vand	Opløselighed i fedt	n-octanol/vand koefficient		
Uopløselig				

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet:	Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".
Tilstande/materialer der skal undgås:	Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler
Farlige nedbrydningsprodukter:	Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Halogenerede forbindelser. Carbonoxider.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

Akut toksicitet:	Substans	Art	Test	Optagelse	Resultat
	Trans-dichlorethylen	Rat	LD50	Oral	779 mg/kg
Langtidsvirkninger:	Neurotoxiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsår, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.				

12. MILJØOPLYSNINGER

Persistens:	Substans	Nedbrydelig i vandmiljøet	Test	Resultat	
	Ingen data tilgængelige				
Bioakkumulationspotentiale:	Substans	Potentiel bioakkumulerbar	Test		
	Ingen data tilgængelige		LogPow	BCF	
Økotoksicitet:	Substans	Art	Test	Periode	Resultat

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006

	Trans-dichlorethylen Trans-dichlorethylen	Fish Daphnia	LC50 LC50	96 h 48 h	1350 mg/l 220 mg/l
Negative virkninger:	Produktet indeholder stoffer som kan give uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet pga. deres ringe nedbrydelighed.				

13. FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE

Affald bortskaffes i henhold til kommunale affaldsregulativer

Affald:	EAK-kode	Kemikalieaffaldsgruppe	Affaldsfraktion
		B	02.12
Særlig mærkning:	Ingen særlige krav.		
Forurenet emballage:	Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.		

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

ADR/RID	UN-nr.	Korrekt forsendelsesnavn	Klasse	Emballage gruppe	Bemærkninger		
	1950	AEROSOLER	2 - 5A				
IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP	Hazardous constituent

* Packing group

15. OPLYSNINGER OM LOVMÆSSIG REGULERING

Klassifikation og mærkning i overensstemmelse med Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329/2002

Produktnavn:	E-Dura Flush II						
Klassificering:	Sundhedsskadelig.						
Symbol(er):							
Indeholder:							
R-sætninger (risiko):	R18 - Ved brug kan brandbare dampe/eksplosive damp-luftblandinger dannes. R20 - Farlig ved indånding. R52/53 - Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.						
S-sætninger (sikkerhed):	S56 - Aflever dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald S46 - Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket S36 - Brug særligt arbejdstøj S29 - Må ikke tømmes i kloakfløb S13 - Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer S2 - Opbevares utilgængeligt for børn						
Yderligere advarsler:							
Anvendelsesbegrænsninger:	Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.						
Krav om særlig uddannelse:	Ingen særlige krav.						
Kodenr.:	MAL-kode:	NA	MAL-tal:				
VOC	VOC _{max} :	0	VOC _{grænse} :		Kategori:	0	
Anden mærkning:	"Beholder under tryk. Skal beskyttes mod sollys og må ikke udsættes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brændes, heller ikke når den er tømt." "Udtømming må ikke finde sted imod åben ild eller glødende legemer."						
Andet:	Følbar mærkning.						

16. ANDRE OPLYSNINGER

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006

Kilder:	Bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter. Bekendtgørelse nr. 923 af 28/09/2005 om listen over farlige stoffer. Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter. Bekendtgørelse nr 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø. Bekendtgørelse nr 619 af 27/06/2000 om affald. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser). Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. At-Vejledning C.0.1 April 2005: Grænseværdier for stoffer og materialer Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC i produkter til overfladebehandling og billakering. EU forordningen 1907/2006 (REACH)
Den fulde ordlyd af R-sætninger omtalt i afsnit 3 :	R52/53 - Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. R53 - Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. R20 - Farlig ved indånding. R11 - Meget brandfarlig.
<p>Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.</p> <p>Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.</p> <p>Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.</p>	
Sikkerhedsdatabladet er valideret af:	Johannes Jind /CHYMEIA
Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)	-
Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)	-

ALPHAOMEGA. Licens nr.:818291, Christonik ApS
www.chymeia dk